	Karta Charakterystyki	
LO 444		
Data wydania: 26.05.2014 Aktualizacja: 01.06.2015	Wyd. nr 5	strona 1/10

Sekcja 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/ MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikator produktu

Nawa produktu: **KOMOTOL EXTRA SAE 15W40**

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1 Zastosowania zidentyfikowane : Oleje przeznaczone do smarowania silników i sprężarek gazowych stacjonarnych zasilanych sprężonym gazem ziemnym

1.2.2 Zastosowania odradzane: nie określono

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

LOTOS OIL SP. Z O.O.

43-502 Czechowice-Dziedzice,

ul. Łukaszewicza 2

tel. 032-323-74-34,

fax: 032 323-72-27

www.lotos.pl;

reach@lotosoil.pl

1.4 Numer telefonu alarmowego:

Telefon Alarmowy

LOTOS Straż Czechowice i Zakładowy Punkt Alarmowy: 032-215-29-80; 032-323-79-14 (całodobowy); 32-37-222

Sekcja 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Mieszanina **jest** zaklasyfikowana jako **niebezpieczna**.

2.1.1. Klasyfikacja zgodna z Rozporządzeniem (WE) Nr.1272/2008[CLP/GHS] :

Aquatic Chronic 3

H412 Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

2.1.2. Klasyfikacja zgodna z dyrektywą 1999/45/WE [DPD]:

R52/53 Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

2.2 Elementy oznakowania:

Oznakowanie zgodne z Rozporządzeniem (WE) Nr.1272/2008[CLP/GHS]:

H412

Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

P273

Unikać uwalniania do środowiska

P501

Zawartość/pojemnik usuwać do miejsca składowania odpadów

2.3. Inne zagrożenia

Mieszanina nie spełnia kryterium PBT ani vPvB.

Podczas prac z gorącym produktem istnieje niebezpieczeństwo oparzeń termicznych.

Produkt może powodować podrażnienie układu oddechowego w przypadku, gdy występuje w postaci mgły olejowej lub w postaci gorących oparów, lub po połknięciu. Badania przeprowadzone dla podobnych produktów nie wykazały działań szkodliwych dla oczu lub wykazały występowanie lekkich podrażnień.

W przypadku wycieku produktu z rurociągu pod ciśnieniem lub wejścia produktu w kontakt z gorącą powierzchnią, wydobywające się pary lub mgły produktu będą tworzyć zagrożenie zapłonu lub wybuchu;

=====
Nazwa produktu : KOMOTOL EXTRA SAE 15W40

W przypadku awarii urządzeń pracujących w wysokich temperaturach i ciśnieniach istnieje możliwość wniknięcia produktu przez skórę do tkanek podskórnych.

Sekcja 3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Substancje

3.2. Mieszanki

Numer			Stężenie [% m/m]	Nazwa substancji	CLP**
rejestracji	CAS	WE			
Nie dostępny***	-	Polimer	<1,4	Poliolefinowy sukcyinamid poliaminy	Aquatic Chronic 4,H413
Nie dostępny***	-	Poufne***	ok. 1	Ester alkilofenolu związanego	Aquatic Chronic 4, H413
Nie dostępny***	-	Polimer	ok.1	Poliolefinowy sukcyinamid poliaminy,borowany	Aquatic Chronic 4, H413
01-2119457432-41-XXXX	115-86-6	204-112-2	<0,5	Fosforan trifenyłu	Aquatic Chronic 1, H410, M=1

**Rozporządzenie (WE) Nr 1272/2008

*** wg.danych dostawcy

Uwaga! Wykaz symboli i zwrotów R, H wskazujących kategorię niebezpieczeństwa i rodzaj zagrożenia wraz z pełnym ich brzmieniem wyszczególniono w sekcji. 16.

Sekcja 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy:

Przez drogi oddechowe:

Jeśli obserwuje się szkodliwy wpływ oparów na uszkodzonego: podrażnienie dróg oddechowych, utrudnione oddychanie należy wyprowadzić lub wynieść go z zagrożonego miejsca na świeże powietrze. Zapewnić uszkodzonemu spokój i pozwolić mu odpocząć w pozycji ułatwiającej oddychanie. Kontrolować jego oddech i tętno. Przy występowaniu zaburzeń w oddychaniu podawać tlen. W przypadku zatrzymania oddechu stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu AMBU , po uprzednim oczyszczeniu jamy ustnej z ciała obcych i śluzu. Jeżeli stanie się to konieczne, wykonać masaż serca i niezwłocznie wezwać lekarza w celu dalszego leczenia.

W przypadku kontaktu ze skórą:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Miejsce kontaktu, a w razie potrzeby całe ciało, należy dokładnie umyć wodą z mydłem, o ile nie ma oparzeń gorącym produktem. Do mycia **nie wolno** używać rozpuszczalników organicznych takich jak: nafta, lekkie destylaty czy benzyna.

W przypadku kontaktu gorącego produktu ze skórą oparzone miejsce należy **natychmiast** zanurzyć w zimnej wodzie lub poddawać działaniu strumienia bieżącej zimnej wody, przez co najmniej 10 minut do momentu zelżenia bólu. Nie okładać oparzeń lodem. Jeśli produkt wniknął pod ciśnieniem do tkanek podskórnych, należy natychmiast udzielić uszkodzonemu pomocy medycznej.

Po dostaniu się do oczu:

W przypadku zachlapania oka produktem należy niezwłocznie przemyć i schłodzić oczy dużą ilością zimnej wody, przez co najmniej 15 min. (przy odwiniętych powiekach), aby rozproszyć nagromadzone ciepło. W przypadku zanieczyszczenia tylko jednego oka - drugie chronić przed zanieczyszczeniem w trakcie przemywania. Jeżeli to możliwe i łatwe do wykonania, wyjąć uszkodzonemu soczewki kontaktowe. Kontynuować płukanie. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko uszkodzenia rogówki. W przypadku wystąpienia i utrzymywania się podrażnienia, niewyraźnego widzenia lub obrzęku, należy zwrócić się do specjalisty.

	Karta Charakterystyki	
LO 444		
Data wydania: 26.05.2014 Aktualizacja: 01.06.2015	Wyd. nr 5	strona 3/10

Uwaga! Osoby narażone na skażenie oczu powinny być pouczone o konieczności i sposobie ich natychmiastowego płukania.

Po spożyciu/aspiracja:

Nie należy wywoływać wymiotów, gdyż istnieje możliwość przedostania się produktu do dróg oddechowych, co może powodować zachłystowe zapalenie płuc, a to wymaga natychmiastowego leczenia.

W przypadku zanieczyszczenia jamy ustnej należy wypłukać ust dokładnie wodą, aż zniknie smak produktu.

W przypadku wystąpienia wymiotów położyć poszkodowanego twarzą do ziemi w celu zmniejszenia ryzyka przedostania się substancji do oskrzeli i płuc.

Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny, **nie podawać** niczego doustnie i ułożyć go w pozycji bocznej ustalonej. Zapewnić poszkodowanemu spokój, kontrolować jego oddech i puls.

W przypadku połknięcia, należy **zawsze** przyjąć, że doszło do wdychania. Nie czekać na pogłębienie się objawów. Jak najszybciej wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala pokazując opakowanie produktu lub etykietę.

Wskazówka dla lekarza: U pacjenta nieprzytomnego płukanie żołądka należy przeprowadzić przez zgłębnik po uprzednim wykonaniu intubacji dotchawicznej. Kontrolować rytm pracy serca. Leczyć **objawowo**.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Krótkie podsumowanie informacji dotyczących ostrych i opóźnionych objawów oraz skutków narażenia: nie określono

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

informacje dotyczące wskazań klinicznych i monitoringu medycznego w kierunku opóźnionych skutków: nie określono

Zalecenia ogólne:

W każdym z poniższych podanych przypadków postępowania, gdy zaburzenia nie ustępują, należy natychmiast wezwać lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie produktu lub etykietę.

Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny, nigdy nie podawać niczego doustnie i ułożyć go w pozycji bocznej ustalonej. Wynieść poszkodowanego z miejsca zagrożenia.

Zapewnić poszkodowanemu spokój, kontrolować jego oddech i puls.

W każdym przypadku szczegółowym postępować jak opisano powyżej.

Sekcja 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze:

Odpowiednie środki gaśnicze

Dwutlenek węgla, suchy proszek chemiczny, dwutlenek węgla, inne gazy obojętne (zgodnie z przepisami), piana gaśnicza (tylko odpowiednio przeszkolony personel), para gaśnicza (tylko odpowiednio przeszkolony personel) piasek lub ziemia.

Nieodpowiednie środki gaśnicze

Nie stosować zwartych strumieni wody bezpośrednio na palący się produkt (woda może być użyta jedynie do chłodzenia gorących powierzchni). Należy zapobiegać jednoczesnemu stosowaniu piany i wody na tej samej powierzchni, ponieważ woda niszczy pianę.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

W czasie kontaktu gorącego produktu z wodą następuje pienienie lub rozpryski.

W przypadku pożaru wydzielające się gazy i opary są cięższe od powietrza i mogą gromadzić się w zagłębieniach terenu, rozprzestrzeniać się tuż nad ziemią w pewnej odległości od źródła ognia i powodować ponowny zapłon. Niepełne spalanie często powoduje powstawanie złożonej mieszaniny cząsteczek stałych i ciekłych unoszących się w powietrzu oraz może powodować uwalnianie drażniących, toksycznych i niezdrowych gazów w tym tlenku węgla. Produkty spalania mogą zawierać drażniące gazy np. H₂S i SO_x lub kwas siarkowy w przypadku znacznego stężenia związków siarki w produkcie.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

W przypadku rozległego pożaru lub pożaru w miejscach ograniczonych czy też słabo wentylowanych należy stosować pełną ognioodporną odzież oraz autonomiczny aparat oddechowy z maską pełną działający na zasadzie nadciśnienia.

Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury należy chłodzić wodą z bezpiecznej odległości,

Nie dopuścić do przedostania się ścieków powstających w czasie gaszenia pożaru do kanalizacji i wód oraz zabezpieczyć zanieczyszczone, użyte do gaszenia pożaru środki.

Sekcja 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Informacje ogólne

- Natychmiast zabezpieczyć źródło wycieku: zamknąć dopływ smaru, uszczelnić miejsce wycieku.
- Zapewnić wolną drogę ewakuacyjną.
- W przypadku większych rozlewisk wezwać ratownictwo chemiczne. Stać pod wiatr.
- Ewakuować z zagrożonego obszaru wszystkie osoby niebiorące udziału w akcji ratowniczej.

6.1.1. Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Pozostać z dala od terenu wycieku. Zaalarmować personel ratowniczy.

6.1.2. Dla osób udzielających pomocy:

Powstrzymać lub opanować wyciek u źródła, jeśli jest to bezpieczne. Unikać bezpośredniego zetknięcia się produktu z oczami przez dotykanie oczu brudnymi rękami. W przypadku znacznego wycieku należy powiadomić mieszkańców terenów położonych z wiatrem. Utrzymywać personel nieuczestniczący w akcji z dala od terenu wycieku. Jeżeli jest to bezpieczne wyeliminować wszystkie źródła zapłonu (np.: elektryczność, iskry, ogień, pochodnie).

W przypadku gdy zachodzi podejrzenie lub pewność niebezpiecznego wysokiego stężenia H₂S w wycieku produktu, mogą zostać nakazane działania dodatkowe lub specjalne, w tym ograniczenia dostępu, zastosowanie specjalnych środków ochrony lub procedur oraz przeprowadzenie szkolenia pracowników. W razie konieczności należy powiadomić odpowiednie władze zgodnie ze stosownymi przepisami.

Odzież i wyposażenie:

Niewielkie wycieki: zwykle odpowiednia jest standardowa antystatyczna odzież robocza.

Znaczne wycieki: pełen kombinezon z antystatycznego materiału odpornego na czynniki chemiczne. Rękawice robocze (najlepiej ochronne) zapewniające skuteczne zabezpieczenie przed czynnikami chemicznymi. *Uwaga:* Rękawice wykonane z poliocyanu winylu nie są wodoszczelne, dlatego nie nadają się do zastosowania w nagłych wypadkach. Kask roboczy. Antystatyczne, antypoślizgowe obuwie ochronne (długie lub krótkie) w razie konieczności termoodporne. Okulary ochronne lub osłona twarzy, jeśli możliwe lub spodziewane jest zachlapanie oczu lub inne zetknięcie z nimi. Ochrona dróg oddechowych: w zależności od ilości rozlanego produktu oraz szacowanego zakresu narażenia można zastosować półmaskę lub pełną maskę oddechową z połączonymi filtrami oparów produktu organicznych albo autonomiczny aparat oddechowy. Jeśli nie można w pełni ocenić sytuacji lub jeśli istnieje zagrożenie niedoborem tlenu, należy stosować wyłącznie autonomiczny aparat oddechowy.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Zapobiec przedostaniu się produktu do kanałów ściekowych, rzek i innych zbiorników wodnych lub przestrzeni podziemnych (tuneli, piwnic itd.)

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

6.3.1 Zalecenia dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się wycieku:

Na powierzchni ziemi: W razie konieczności otoczyć produkt wałem ochronnym z suchej ziemi, piasku lub innego materiału niepalnego. Pozostawić gorący produkt do samoistnego ostygnięcia. Znaczne wycieki można ostrożnie pokryć pianą (o ile jest dostępna). Zapewnić skuteczną wentylację wewnątrz budynków lub w przestrzeniach zamkniętych (jeśli dotyczy).

Na powierzchni wody: W przypadku niewielkich wycieków do wód zamkniętych (tj. w portach), zabezpieczyć produkt za pomocą pływających barier lub innego sprzętu. Zebrać rozlany produkt za pomocą specjalnych pływających niepalnych absorbentów. O ile to możliwe, należy opanować duże wycieki na wodach otwartych za pomocą barier pływających lub innych środków mechanicznych. Jeśli to niemożliwe, należy kontrolować rozprzestrzenianie się wycieku i zebrać produkt za pomocą szumowania lub innymi stosownymi środkami mechanicznymi. Zastosowanie środków dyspergujących powinien zalecić specjalista i (jeżeli jest to konieczne) działania te powinny zatwierdzić władze lokalne.

6.3.2 Zalecenia dotyczące likwidacji wycieku:

Na powierzchni ziemi: Zebrać produkt za pomocą odpowiednich, niepalnych materiałów. Zebrać niezwiązany produkt dostępnymi środkami. Przenieść zebrany produkt i inne zanieczyszczone materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzyskania lub pozbycia się ich w bezpieczny sposób. W przypadku skażenia gleby należy usunąć

	Karta Charakterystyki	
LO 444		
Data wydania: 26.05.2014 Aktualizacja: 01.06.2015	Wyd. nr 5	strona 5/10

skażoną warstwę i poddać uzdatnieniu zgodnie z przepisami miejscowymi.

Na powierzchni wody: Zebrać odzyskany produkt i inne materiały do odpowiednich zbiorników lub pojemników w celu odzysku lub pozbycia się w bezpieczny sposób.

6.3.3 Informacje natemat niewłaściwych metod zapobiegania rozprzestrzeniania się skażenia: nie określono

6.4. Odniesienia do innych sekcji:

Uzupełniające informacje oraz środki ochrony indywidualnej oraz parametry dotyczące kontroli przedstawiono w sekcji 8. Informacje na temat usuwania odpadów znajdują się w sekcji 13.

Sekcja 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

Zalecenia dotyczące bezpiecznego stosowania:

Podczas prac z produktem należy przestrzegać ogólnych zasad i przepisów BHP i P. Poż.

Środki ochrony osobistej należy stosować zgodnie z wymogami.

Prace należy wykonywać w dobrze wentylowanych pomieszczeniach, unikając kontaktu produktu z oczami i skórą.

Unikać wdychania wyziewów/mgły. Unikać nagłego nalewania (z rozpryskiwaniem) dużych ilości gorącego produktu w postaci płynnej.

Należy unikać zrzutów do środowiska, nie wprowadzać do kanalizacji.

Nie połykać.

Zalecenia dotyczące ogólnej higieny pracy:

Nie wolno dopuścić do gromadzenia się zanieczyszczonych materiałów w miejscu pracy ani trzymać ich w kieszeniach. Na stanowisku pracy nie wolno jeść ani pić ani palić tytoniu. Po każdorazowym zakończeniu pracy należy umyć ręce (a w razie potrzeby całe ciało). Jako środki myjące należy stosować gorącą wodę i mydło. **Nie należy** używać rozpuszczalników organicznych. W strefie zagrożonej wybuchem stosować odzież, rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej. Przestrzegać czystości odzieży ochronnej. Natychmiast zdjąć skażone ubranie. Przechowywać ubranie robocze oddzielnie. Po zakończeniu zmiany zdjąć zanieczyszczoną odzież.

Uwaga! Materiały typu szmaty, papier itp. nasączone produktem stanowią zagrożenie pożarowe. Nie należy zatem dopuszczać do gromadzenia tych materiałów, lecz bezpiecznie je zutylizować.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

Magazynowanie:

Produkt magazynować wyłącznie z materiałami tej samej klasy niebezpieczeństwa, z daleka od materiałów o właściwościach utleniających oraz kwasów i zasad mogących spowodować korozję pojemników.

Nie przechowywać produktu w pobliżu środków spożywczych i pasz.

Magazynować go we właściwie oznakowanych opakowaniach lub w zamkniętych zbiornikach stalowych chroniących produkt przed zawodnieniem i zanieczyszczeniem zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP i przeciwpożarowych. Używać opakowań odpornych na działanie węglowodorów.

Opakowania i zbiorniki należy ustawić w pozycji pionowej, zabezpieczyć przed upadkiem, uderzeniem lub mechanicznym uszkodzeniem, należy chronić przed nagraniem celem minimalizowania tworzenia oparów. Pustych pojemników nie wolno spawać, zgrzewać, nawiercać, ciąć ani spalać, o ile nie zostały odpowiednio oczyszczone. Należy unikać zrzutów do środowiska, nie wprowadzać do kanalizacji.

Pomieszczenia magazynowe powinny być suche, chłodne i dobrze wentylowane.

7.3. Szczególne zastosowanie (-a) końcowe: Olej przeznaczony jest do smarowania dwusuwowych silników pracujących na paliwie gazowym, np. gaz ziemny, w szczególności przeznaczony jest do smarowania motosprężarek Ajax lub podobnych.

Sekcja 8. KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli:

8.1.1. Wartości graniczne narażenia: (podstawa prawna – sekcja 15 poz. 12):

=====

Nazwa produktu : KOMOTOL EXTRA SAE 15W40

NDS - najwyższe dopuszczalne stężenie substancji (powstających w środowisku pracy) w powietrzu stwarzające zagrożenie dla zdrowia człowieka:

	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/ m ³]	NDSP [mg/m ³]	Uwagi
Oleje mineralne wysokorafinowane z wyłączeniem cieczy obróbkowych- frakcja wdychana	5	-	-	W warunkach, gdy nie powstają mgły i opary - nie dotyczy

8.1.2. Informacje nt. zalecanych procedur monitorowania

Postępować zgodnie z przepisami w zakresie monitoringu czystości powietrza oraz np. według następujących polskich norm: - PN-Z-04008-7:2002 „Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników”;

8.1.3. Wartości DNEL i PNEC: brak danych

8.2. Kontrola narażenia

Przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy: na stanowisku pracy nie wolno jeść ani pić, a po każdorazowym zakończeniu pracy należy umyć ręce (a w razie potrzeby całe ciało). Jako środki myjące należy stosować gorącą wodę i mydło. Nie należy używać rozpuszczalników organicznych; nie stosować produktu w pobliżu źródeł zapłonu i rozgrzanych powierzchni, unikać otwartego ognia; W strefie zagrożonej wybuchem stosować odzież, rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej; przestrzegać czystości odzieży ochronnej.

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli :

- Nie dopuszczać do powstania stężeń składników preparatu w powietrzu przekraczających wartości normatywów higienicznych.
- W przypadku powstawania mgieł i oparów niezbędne jest stosowanie wentylacji miejscowej wywiewnej usuwającą pary z miejsc ich emisji oraz wentylację ogólną pomieszczeń.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny

a) Ochrona dróg oddechowych

Nie wymaga się specjalnego zabezpieczenia, nie należy jednak wdychać par produktu.

Jeżeli istnieje ryzyko narażenia na kontakt ze stężonymi oparami lub ryzyko powstania mgły olejowej, należy stosować maskę ochronną z połączonymi filtrami olejowych oparów organicznych (pochłaniacz typu A). Jeśli nie można w pełni ocenić Sytuacji w miejscach słabo wentylowanych lub terenów czyszczonych z dużych ilości rozlanego materiału lub jeśli istnieje zagrożenie niedoborem tlenu, należy stosować wyłącznie autonomiczny aparat oddechowy.

b) Ochrona rąk i skóry

W celu zminimalizowania ewentualnego ryzyka zaleca się stosowanie odzieży ochronnej oraz rękawic odpornych na chemikalia, np. z kauczuku nitylowego o min. grubości 0,4mm, czas wytrzymałości materiału 480 min lub mniej w zależności od częstotliwości kontaktu z produktem .Zalecane używanie obuwia roboczego przystosowanego także do kontaktu z gorącymi przedmiotami. Unikać kontaktu skóry z mokrą powierzchnią rękawic ochronnych .

c) Ochrona oczu i twarzy

Należy stosować szczelne okulary ochronne a w przypadku zagrożenia rozpryskiwaniem – pełną osłonę głowy, twarzy i szyi.

d) Zagrożenia termiczne: Rękawice powinny być termoodporne i izolowane termicznie, jeśli możliwe lub spodziewane jest zetknięcie się z gorącym produktem.

8.2.3. Kontrola narażenia środowiskowego: Należy unikać zrzutów do środowiska, nie wprowadzać do kanalizacji i wód oraz zabezpieczyć zanieczyszczone, użyte do gaszenia pożaru środki.

Sekcja 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

=====

Nazwa produktu : KOMOTOL EXTRA SAE 15W40

Wygląd:	ciecz barwy brązowej
Zapach:	olejowy
Próg zapachu:	nieokreślony
pH	brak danych
Temperatura topnienia/krzepnięcia [°C]	Wartości temperatury topnienia/krzepnięcia nie mają zastosowania dla produktów naftowych
Początkowa temp. wrzenia i zakres temperatur wrzenia [°C]:	nie dotyczy
Temperatura zapłonu [°C]:	>220 (tygiel otwarty)
Szybkość parowania:	brak danych
Palność (ciała stałego, gazu):	nie dotyczy
Górna/ dolna granica palności lub górna/ dolna granica wybuchowości:	nie dotyczy
Prężność par [hPa]:	brak danych
Gęstość par:	Brak danych
Gęstość względna w 15 °C [g/cm ³]:	nie normalizuje się (podana w atestach)
Rozpuszczalność:	
- w wodzie:	nie rozpuszcza się
- w rozpuszczalnikach organicznych	rozpuszcza się w większości rozpuszczalników organicznych
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (log KO/W):	nie określony
Temperatura samozapłonu	brak danych
Temperatura rozkładu	brak danych
Lepkość kinematyczna w 100 °C [mm ² /s]:	13,5-16,3
Własności wybuchowe	Nie posiada właściwości wybuchowych.
Własności utleniające	Nie posiada właściwości utleniających, nie wchodzi w reakcje egzotermiczne z materiałami łatwopalnymi.

9.2. Inne informacje: brak danych

Sekcja 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność: W warunkach użytkowania nie wykazuje zwiększonej reaktywności.

10.2. Stabilność chemiczna: W zalecanych warunkach produkt stabilny.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji: Produkt w warunkach użytkowania nie powoduje niebezpiecznych reakcji chemicznych.

10.4. Warunki, których należy unikać: W warunkach atmosfery wybuchowej unikać źródeł zapłonu i działania ciepła.

10.5. Materiały niezgodne: Może reagować z silnymi kwasami lub silnymi utleniaczami, jak chlorany, azotany, nadtlenki itp.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

W wysokich temperaturach może następować rozkład termiczny substancji będących składnikami produktu; charakterystyka powstałych produktów będzie zależała od warunków rozkładu. Mogą wydzielać się gazy i opary: tlenki węgla, siarki, azotu, siarkowodór oraz węglowodory aldehydy, merkaptany, siarczki alkilowe, tlenki fosforu, siarki.

Sekcja 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

11.1.1. Substancje

11.2.1. Mieszanki

Toksyczność ostra

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione

Działanie drażniące

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione

Działanie żrące:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione

Działanie uczulające:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Mutagenność:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Objawy związane z właściwościami fizycznymi, chemicznymi. Produkt jest obojętny, ale w wysokich temperaturach, gdy występuje on w postaci mgły olejowej lub stężonych oparów, może wywoływać podrażnienie dróg oddechowych. Produkt jest obojętny, ale w przypadku rozprysków lub narażenia na jego opary może powodować lekkie podrażnienie oczu.

Sekcja 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu (biodegradacja): brak specyficznych danych

12.3. Zdolność do biokumulacji

Brak specyficznych danych dla mieszaniny. Współczynnik biokoncentracji (BCF) nie jest oznaczony. Badania wykazały, że BCF dla niektórych produktów ropopochodnych jest nieznaczny ze względu na słabą rozpuszczalność produktu w wodzie.

12.4. Mobilność w glebie

Produkt gromadzi się na powierzchni wody i w przypadku jego dużych ilości następuje zmniejszenie transferu tlenu do wody.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBTi vPvB: Dokonano oceny własności PBT i vPvB dla oleju bazowego stanowiącego składnik mieszaniny. Olej bazowy nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB. Nie dokonano oceny dla pozostałych składników mieszaniny.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Produkt nie zawiera substancji niebezpiecznych dla warstwy ozonowej .

Sekcja 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Uwaga! Resztki produktu w pustych nieczyszczonych opakowaniach mogą stwarzać zagrożenie wybuchowe i pożarowe. Nie wolno spawać, grzać, ciąć lub wiercić zbiorników lub opakowań metalowych z produktem lub po produkcie.

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Nie usuwać odpadu do kanalizacji, nie dopuścić do zanieczyszczenia nim wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby. Stosować zamykane pojemniki na odpady odporne na węglowodory, zamykane i oznakowane.

Produkt nie nadający się do użycia lub przepracowany (zużyty) należy skierować do najbliższego punktu zajmującego się zbiórką olejów odpadowych.

Odzysk lub unieszkodliwianie produktu należy przeprowadzać zgodnie z zasadami i planami gospodarowania odpadami oraz wymaganiami ochrony środowiska tylko w miejscu wyznaczonym tj. w instalacjach lub urządzeniach spełniających określone wymagania. Do unieszkodliwiania zaleca się przekształcenie termiczne.

Opakowania jednorazowego użytku utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi postępowania z odpadami opakowaniowymi.

Postępować z odpadami zgodnie z przepisami prawnymi (sekcja.15 poz. 8, 9, 10,11).

Sekcja 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

14.1 Numer UN (numer ONZ): nie dotyczy

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN: nie dotyczy

	Karta Charakterystyki	
LO 444		
Data wydania: 26.05.2014 Aktualizacja: 01.06.2015	Wyd. nr 5	strona 9/10

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie: nie dotyczy

14.4 Grupa pakowania: nie dotyczy

14.5 Zagrożenia dla środowiska: nie dotyczy

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników: Postępować z produktem tak, jak zostało to zalecane w podsekcji 7.1 niniejszej Karty.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC: nie dotyczy

Klasyfikacja transportowa produktu Towar nie jest niebezpieczny w rozumieniu przepisów ADR (Sekcja 15 poz.19-22)

Sekcja 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny:

1. Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów (Dz. Urz. UE seria L nr 396 z 30 grudnia 2006r. oraz sprostowanie Dz. Urz. UE seria L nr 136 z 29 maja 2007r. z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach i ich mieszaninach (Dz. U. 11.63.322)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz. U. 2012 poz. 1018)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (Dz. U. z dnia 25 kwietnia 2012r. poz. 445)
6. Dyrektywa 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 1999 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych
7. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE seria L nr 353 z 31 grudnia 2008r. z późn. zm.)
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE seria L nr 312 z 22 listopada 2008r.)
9. Dyrektywa Rady 91/689/WE w sprawie odpadów niebezpiecznych, znowelizowana przez: Dyrektywę Rady 94/31/EWG oraz rozszerzona Decyzją Rady 94/904 ustanawiającą listę odpadów niebezpiecznych.
10. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (tj. Dz. U. 10.185.1243 z późn. zm.)
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz. U. 04.192.1968)
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2014 r., poz. 817)
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 11.33.166)
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 05. 11. 86 z późn. zm.)
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 06. 137. 984 z późn. zm)
16. Rozporządzenie (WE) Nr 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. WE seria L nr 286 z 31 października 2009r z późn. zm.)
17. Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. 06. 136. 964)

	Karta Charakterystyki	
LO 444		
Data wydania: 26.05.2014 Aktualizacja: 01.06.2015	Wyd. nr 5	strona 10/10

18. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) Dz. U. 09. 27.162. z późn. zm.);
19. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 05. 108. 908 z późn. zm.);
20. Dyrektywa Rady 94/55/WE z dnia 21 lipca 1994r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do transportu drogowego towarów niebezpiecznych (Dz. Urz. Seria L nr 319 z 12 grudnia 1994r.) zmieniona Dyrektywą Komisji 2004/111/WE (Dz. Urz. Seria L nr 365 z 10 grudnia 2004r.)
21. Ustawa z dnia 19 sierpień 2011 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2011.227.1367).
22. Regulamin o międzynarodowym przewozie kolejami towarów niebezpiecznych (RID) wydany na podstawie Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) sporządzony w Bernie dnia 9 maja 1980r. (Dz. U. 85. 34. 158)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego : brak dla mieszaniny

Sekcja 16. INNE INFORMACJE

Wyjaśnienie skrótów : PBT – (Persistent Bioaccumulable Toxic) - trwale, zdolne do bioakumulacji i toksyczne
vPvB (very Persistent very Bioaccumulable) – bardzo trwale z bardzo dużą zdolnością do bioakumulacji.
Aquatic Chronic 4, 413- Może powodować długotrwałe szkodliwe skutki dla organizmów wodnych, kategoria 4;
Aquatic Chronic 1,H410- Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki

Źródła kluczowych danych, na podstawie których opracowano Kartę Charakterystyki oraz możliwość uzyskania dalszych informacji:

Niniejszą Kartę Charakterystyki Preparatu wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu REACH, z wykorzystaniem informacji przedstawionych w Karcie Technologicznej, na podstawie dostępnych wiadomości literaturowych opisanych m.in. przez specjalnie do tego celu powołane organizacje międzynarodowe oraz według najlepszej naszej wiedzy. Analizy własności fizykochemicznych są wykonywane na bieżąco w LOTOS OIL Sp. z o.o.

Dane literaturowe:

- [1] Obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.
- [2] Warunki techniczne.
- [3] Karty Charakterystyk Substancji/Mieszanin Niebezpiecznych oraz nie zaklasyfikowanych .

Zakres aktualizacji:

Zaktualizowano kartę pod względem merytorycznym i graficznym.
Niniejsze wydanie Karty Charakterystyki anuluje wszystkie poprzednie jej wydania.

OŚWIADCZENIE

Informacje przedstawione w niniejszej Karcie Charakterystyki zawierają stan naszej wiedzy na dzień wydania Karty. Zwracamy uwagę Dalszym Użytkownikom i Dystrybutorom, że nie ponosimy odpowiedzialności za niewłaściwe stosowanie naszego produktu w sposób inny niż przez nas zalecany. Środki ostrożności odnośnie zdrowia i bezpieczeństwa oraz porady w sprawach ochrony środowiska zapisane w tej Karcie nie muszą być odpowiednie dla wszystkich indywidualnych osób czy sytuacji. Obowiązkiem Stosującego jest dokonanie oceny oraz stosowanie opisanego produktu w sposób bezpieczny i zgodnie z całym obowiązującym prawem i przepisami.

Przepisy wymienione w Karcie w żaden sposób nie zwalniają Użytkownika z przepisów dotyczących jego działalności.

Niniejszy dokument opracowano w LOTOS OIL Sp. z o.o.

KARTĘ CHARAKTERYSTYKI NALEŻY BEZZWŁOCZNIE PRZEKAZAĆ W DÓŁ ŁAŃCUCHA DOSTAW